

ZF Expert: Cum relansăm economia - ce soluții are mediul de business

vineri, 00:05 *Autori: Andreea Neferu , Tiron Mirabela*

Vezi galeria fotoZF Expert

Statul trebuie să ofere facilități pentru mediul de business și în principal pentru exporturi, dar și să înființeze o bancă comercială națională și este nevoie de mai mult naționalism și de intervenții inteligente - acestea sunt principalele concluzii ale ședinței deschise de redacția ZF Expert "Cum relansăm economia - ce soluții are mediul de business".

Executivii și analiștii economici prezenți joi la ZF Expert au spus că sunt șanse minime ca România să revină la rate de creștere de 4-5% în anii următori, însă că focalizarea în perioada următoare trebuie să se îndrepte spre măsuri care să ajute companiile locale. "Măsurile pe care le-aș lua eu includ combaterea evaziunii fiscale, stimularea consumului din intern prin obligarea statului să facă achiziții din România, de la pixuri până la mașini produse în România, dar și stimulente care să diferențieze competitivitatea de nimic", a declarat Cristian Cornea, directorul general al producătorului de cutii metalice pentru bere și suc Can-Pack România.

De asemenea, exporturile românești ar trebui impulsionate printr-o serie de facilități, astfel încât România să ajungă să trimită pe piețele externe nu doar materii neprelucrate, ci și bunuri cu valoare adăugată. "România exportă vapoare întregi de păduri, bușteni și cherestea. Preponderența masei lemnoase neprelucrate și a fierului vechi în exporturi reprezintă o stare foarte tristă. Și trebuie să fie interzise", a declarat Dan Ghican, președintele companiei Transatlantic Shipping and Trading.

O bancă comercială națională care să crediteze companiile locale și sprijinirea celor două bănci de stat CEC și Eximbank sunt niște inițiative bine-venite, în contextul în care deocamdată încă există reticență în reluarea în forță a creditării. "Ideea unei bănci comerciale naționale este bună și actuala guvernare ar trebui să și-o asume (...) România are două bănci de stat, CEC și Eximbank. Cât de greu ar fi, câte norme europene sau universale s-ar încălca dacă spre aceste bănci s-ar hotărî redirecționarea a 1 sau 2 miliarde de euro care să fie apoi distribuiți spre economie?", a mai spus Ghican.

Chiar și în acest context, executivii și analiștii prezenți ieri la ZF Expert au spus că statul nu trebuie neapărat să intervină direct în economie, ci să ofere pârghii sau facilități. "Sunt de părere că statul trebuie

să faciliteze, să reglementeze și nu neapărat să facă", a explicat Florin Dolea, director executiv la societatea de administrare a investițiilor Pioneer Asset Management.

România nu va mai reveni la ritmul de creștere din anii premergători crizei, care de altfel nu a fost unul sănătos. Riscurile există în continuare în economie, iar anul acesta creșterea prognozată de Comisia Europeană, de 1,6%, ar putea să nu fie atinsă. "În ritmul de acum, nu există nicio șansă să atingem o creștere economică de 5%. Nu văd premise de creștere în 2012, iar trimestrul 1 al lui 2012 va fi sub trimestrul al patrulea din 2011. Din perspectiva antreprenorială, a-ți asuma un start-up acum înseamnă asumarea unor riscuri foarte greu de evaluat", a declarat Laurențiu Plosceanu, președinte al Asociației Antreprenorilor de Construcții.

Pe același ton, analistul economic Aurelian Dochia a arătat că ratele de creștere economică din anii următori vor fi mai mici și că evoluția de anul acesta încă este incertă. "Sunt semne de întrebare anul acesta, pentru că Europa va trece prin recesiune, or noi suntem dependenți de ea, și de aceea cred că avem motive de îngrijorare", a spus Dochia.

În acest context, participanții la ZF Expert au venit pregătiți cu măsuri exacte de relansare a economiei, printre care și reducerea CAS cu 5%, însoțită de creșterea salariului minim la 800 de lei. "Are un efect neutru asupra firmelor, aduce venituri în plus la buget și are efect asupra consumului. De asemenea, e o formă de reducere a evaziunii fiscale", a spus Liviu Voinea, analist economic.

La ședința deschisă de redacție ZF Expert au participat Cristian Cornea, directorul general al Can-Pack România, Dan Ghican, președinte al Transatlantic Shipping and Trading, Florin Dolea, director executiv la societatea de administrare a investițiilor Pioneer Asset Management, Laurențiu Plosceanu, președinte al Asociației Române a Antreprenorilor din Construcții (ARACO), Liviu Voinea, analist economic, și Aurelian Dochia, analist economic.

Aurelian Dochia, analist economic

Are o vastă experiență în consultanță pentru clienți precum PKN Polonia, Michelin Franța, ENI Italia sau Fondul Proprietății de Stat/APAPS.

Ratele de creștere vor fi mai mici decât cele din trecut, creșterile de 6-8% din anii trecuți nu mai sunt posibile și nici sănătoase. Sunt semne de întrebare anul acesta, pentru că Europa va trece prin recesiune, or noi suntem dependenți de ea și de aceea cred că avem motive de îngrijorare.

Avem o șansă, pentru că am luat unele măsuri care ne pun în fața altora, care abia acum trec prin perioade de austeritate. Această situație ar putea fi valorificată în interesul nostru, inclusiv pentru a atrage investiții străine.

- Managementul privat la stat nu va rezolva nimic.
- Zona fiscală este cea în care statul trebuie să aibă un instrument imediat și eficient. Este benefică reducerea unor impozite și taxe, în special pe salarii, și în același timp însă să existe o compensare. Dacă există spațiu, se poate merge și pe zona de TVA.

- E adevărat că austeritatea agravează criza, dar ca să nu ai criză trebuie să finanțezi deficitul. În condițiile în care a te împrumuta pe piețele externe este un lux, iar intern este destul de greu, deficitul trebuie să aibă o sursă de finanțare.
- Avem așteptări care din perspectivă istorică sunt nerealiste. Nu cred în creșterea de 4-5% în anii următori dacă nu se schimbă ceva.
- Polonia are 2-3 ani de conjunctură bună, dar nici ea nu a găsit rețeta miraculoasă.
- Băncile românești își țin banii la saltea. CEC, spre exemplu, a dat credite care echivalează cu 67% din depozitele contractate, pe când băncile străine dau chiar și peste 100%.

Laurențiu Plosceanu, președinte al Asociației Române a Antreprenorilor din Construcții (ARACO)

ARACO reunește peste 1.300 de companii și patronate din industria construcțiilor.

Din perspectiva sectorului de construcții, acesta s-a ridicat la 9,3 miliarde de euro în 2011 după ce în 2010 se afla la un nivel de 9,7 mld. euro, iar în 2009 la 11,6 miliarde de euro. În 2012, credem că piața construcțiilor va rămâne undeva la 9,3-9,5 miliarde de euro.

S-a menținut în sistem plata TVA atunci când se facturează, nu atunci când se încasează banii, lucru care afectează echilibrul financiar al companiilor. Lucrurile trebuie schimbate, la TVA trebuie făcută plata în momentul în care se încasează banii, nu la facturare.

Noi simțim necesitatea introducerii unei protecții prin lege a investițiilor în interes public.

- În zona taxelor și impozitelor trebuie schimbată atitudinea statului de la cea de perceptor la cea de partener. Anul 2012 începe cu o ceață densă, ar trebui luată în calcul eșalonarea reducerii TVA pe 3-5 ani, poate diferențiat pe anumite sectoare.
- Investițiile trebuie prioritizate. Sunt multe proiecte în diferite stadii, iar unele nu mai sunt necesare. O lege a proiectelor publice naționale ar fi utilă, pentru că am putea împiedica ca orice schimbare de proiect să intervină asupra proiectelor.
- De asemenea, trebuie acționat pentru transparentizarea proiectelor: să avem o listă cu cine a câștigat proiecte, ce bani a primit etc.
- În ritmul de acum, nu există nicio șansă să atingem o creștere economică de 5%. Nu văd premise de creștere în 2012, iar trimestrul unu al lui 2012 va fi sub trimestrul al patrulea din 2011. Din perspectiva antreprenorială, a-ți asuma un start-up acum înseamnă asumarea unor riscuri foarte greu de evaluat.

- Deși din punct de vedere legal, avem o lege a parteneriatului public-privat, progresul e cvasi-nul. Nu trebuie să închidem porțile cu Orientul Mijlociu și China în ceea ce privește PPP-ul (Parteneriat Public Privat).

Liviu Voinea, analist economic

Deține compania de consultanță Voinea Business Development și este profesor la SNSPA și ASE.

În opinia mea austeritatea nu funcționează dacă nu este susținută de măsuri de stimulare a creșterii economice. Toată Europa vrea să taie cheltuielile statului, dar economia să crească. Acest lucru se poate întâmpla doar dacă sectorul privat vine și compensează tăierile, dar acest lucru nu se întâmplă la noi, investițiile au scăzut de șase ori.

Plătim tributul lipsei de bănci cu capital autohton. Polonia e țara din regiune cu cea mai mică pondere a băncilor străine în sistem, de circa 60%, restul sunt locale. Băncile cu capital autohton și de stat au avut reduceri mai mici ale volumului de credite acordate în această perioadă.

- Aproape toate țările europene salvează bănci de la faliment, în timp ce la noi profitul reinvestit în bănci de stat este considerat ajutor de stat și nu e acceptat de Bruxelles.
- Trebuie dezvoltat creditul pentru investitorii locali, iar o modalitate ar fi aceea de a reduce accesul statului la credite. Fondurile de pensii administrate privat, spre exemplu, își investesc 70% din bani în titluri de stat. Practic, statul se împrumută din banii săi.
- Ca măsuri, prima propunere este de scădere a CAS cu 5%, însoțită neapărat de creșterea salariului minim la 800 de lei. Are un efect neutru asupra firmelor, aduce venituri în plus la buget și are efect asupra consumului. De asemenea, e o formă de reducere a evaziunii fiscale.
- Aș crește substanțial impozitarea averii, pentru că e o sursă importantă pentru buget. Aceasta trebuie însă să fie diferențiată, fiecare plătește cât poate.

Cristian Cornea, directorul general al Can-Pack România

A venit la conducerea fabricii de cutii metalice pentru bere și suc în 2008, după ce lucrase în mai multe companii multinaționale, precum Michelin și Pioneer.

Asistăm la o decădere morală și politică fără precedent. Ne va fi din ce în ce mai rău. Nu cred că avem șanse să avem creștere

economică dacă nu se iau măsuri. Am dat într-un balcanism, tot batem șaua pe diferite teme, fără măsuri concrete.

- Dacă mă puneți prim-ministru, în două ore după -amiază, fac mai mult decât ei (politicienii - n. red.). Avem nevoie de un stat corect, inteligent. Dacă ești bine intenționat poți să faci.
- Așa cum vedem pe la multinaționale panouri cu misiunea și cu viziunea, așa ar trebui să aibă și statul. Avem o viziune a României?
- Măsurile pe care le-aș lua eu includ combaterea evaziunii fiscale, stimularea consumului din intern prin obligarea statului să facă achiziții din România, de la pixuri, mașini produse în România, dar și stimulente care să diferențeze competitivitatea de nimic
- Am adus 35 de milioane de euro în România din export, dar nu este nicio diferență între mine și buticul din colț. Ar trebui să existe niște stimulente pentru export, sângele unei economii, dar nu există așa ceva. Am dus fabrica pe culmile gloriei, acceptând orice fel de client atât timp cât ieșea un mic profit. Anul trecut compania a avut afaceri de 70 de milioane de euro, jumătate din export, și un profit de cinci milioane de euro. În 2008, fabrica era pe pierderi.
- Problema este legată de accesul la credite, de garanții și nu de dobânzi. Dacă dai garanții semnezi contractul cu băncile în zece minute. Ar trebui un program de garantare pentru companii, un fel de "Prima Casă" pentru firme. Companiile străine care au garanții vin și semnează contractele imediat, în timp ce firmele românești se chinuie să ia bani.
- De trei ani se vorbește că mediul de business este ajutat, dar nu este adevărat. Nu am primit nicio facilitare la export sau la angajări.

Dan Ghican, președinte al Transatlantic Shipping and Trading

Compania pe care o conduce a avut afaceri de 4 milioane de euro în 2010.

• Trebuie să ne reînarmăm economic, așa cum am văzut că fac și țările apusene. Trebuie să încercăm să fim în pas cu lumea, suntem la 50-70 de ani distanță de lumea apuseană.

- Este nevoie de un tratament fiscal adecvat care să producă o reparare a situației grave din economie. Dacă nu se va întâmpla ceva cât mai repede, România nu mai are timp pentru măsuri de însănătoșire. Perioada în care ne aflăm este o perioadă de criză, de avarie.
- Actuala guvernare ar putea să facă nu multe lucruri pentru că nu are timp, ci câteva, dar importante. Este nevoie de cinci lucruri concrete. Orice stat trebuie să vadă interesul național.

- Ideea unei bănci comerciale naționale este bună și actuala guvernare ar trebui să și-o asume.
- România are două bănci de stat, CEC și Eximbank. Cât de greu ar fi, câte norme europene sau universale s-ar încălca dacă spre aceste bănci s-ar hotărî redirecționarea a unu sau două miliarde de euro care să fie apoi distribuți spre economie?
- Câtă vreme să fim dați drept exemplu de elev silitor, exemplu de aliniere a responsabilităților, dar toate acestea pe spatele unei națiuni? Nu cred în cifre, ci în percepție, iar România se confruntă cu sărăcie.
- România exportă vapoare întregi de păduri, bușteni și cherestea. Preponderența masei lemnoase neprelucrate și a fierului vechi în exporturi reprezintă o stare foarte tristă. Ar trebui să fie interzise.
- Ne-am vândut țara, trebuie să găsim un mijloc pentru a regenera economia, să investim în industrie și să creem locuri de muncă astfel încât românii să muncească pentru canalul Siret- Bărăgan și nu în străinătate. Statul trebuie să devină un jucător inteligent.
- Din discuțiile pe care le-am avut cu oamenii de afaceri, cu clienții, constat că bancile sunt reticente în a oferi finanțare.

Florin Dolea, director executiv la societatea de administrare a investițiilor Pioneer Asset Management

Este unul dintre cei mai longevivi profesioniști din industria fondurilor mutuale, care administrează active de 36,2 milioane de lei la Pioneer Asset Management.

România nu își va reveni fără anumite măsuri economice bine gândite și nu va reuși să atingă o creștere economică de 4-5%, poate doar în mod conjunctural, însă în niciun caz structural. M-aș bucura dacă anul acesta s-ar atinge prognoza de creștere de 1,6%. Față de trimestrul patru de anul trecut, cred că trimestrul unu din acest an va avea o scădere mică.

Economisirea există acum, dar este foarte puțin orientată către investiții financiare, fonduri mutuale, din cauza dobânzii și a garanțiilor care există la depozitele de până la 100.000 de euro în bănci.

- Un obiectiv ar trebui să fie creșterea sau cel puțin menținerea locurilor de muncă, aceasta este o strategie cu efecte benefice pentru economie. Cine creează locuri de muncă ar trebui să primească anumite facilități.
- Piața de capital s-a revigorat și a început bine acest an. În România sunt semne pozitive, poate datorită accesului mai puternic al investitorilor la SIF-uri. Semnalele că guvernul vrea să scoată noi pachete de acțiuni ale societăților de stat contează foarte mult.

- Este nevoie de implementarea unui sistem guvernant corporatist cu un obiectiv foarte clar, eliminarea pierderilor. Degeaba vom avea CEO privat la companiile de stat dacă acesta va avea libertate mică de mișcare sub un consiliu de administrație controlat de stat.